

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Микулинецького ОЗЗСО І-ІІІ ступенів
Микулинецької селищної ради

Зоряна ШАФРАНСЬКА

31.08.2023 року

**(Наскрізна) Освітня програма
Микулинецького опорного закладу
загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів
Микулинецької селищної ради ради
Тернопільського району
Тернопільської області
на 2023-2024 навчальний рік**

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
Микулинецького ОЗЗСО
І-ІІІ ступенів
Микулинецької селищної ради

протокол № 1 від 31.08.2023 року

ЗМІСТ

Загальні положення

Розділ 1. Призначення школи та засіб її реалізації

Розділ 2. Опис «моделі» випускника школи

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи

Освітня програма закладу та її обґрунтування

Розділ 4.

4.1. Освітня програма початкової освіти

4.2. Освітня програма базової середньої освіти

4.3. Освітня програма 10-11 класів (профільна освіта)

Розділ 5 **Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами**

Розділ 6. **Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій**

Розділ 7. **Показники (вимірники) реалізації освітньої програми**

Розділ 8. **Програмно-методичне забезпечення освітньої програми**

Розділ 9. Структура навчального року

Розділ 10 **Дистанційне навчання**

Загальні положення

Микулинецький ОЗЗСО I-III ступенів Микулинецької селищної ради Тернопільського району Тернопільської області має тип закладу Ліцей з початковою школою та гімназією:

- школа I ступеня (1-4 класи),
- школа II ступеня (5-9 класи),
- школа III ступеня (10-11 класи).

У Микулинецькому ОЗЗСО I-III ступенів навчається 460 учнів.

У 2023/2024 навчальному році в умовах дії правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України 24 лютого 2022 року № 2102-IX (із змінами) освітній процес у закладах загальної середньої освіти організовується відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» інших актів законодавства з урахуванням безпекової ситуації в кожній окремій адміністративно-територіальній одиниці.

Освітня програма на 2023/2024 навчальний рік розроблена відповідно:

- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 24 липня 2019 року №688, № 898 від 30.09.2020);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»
- Наказу МОН України від 12 серпня 2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

Розділ 1

Призначення школи та засіб її реалізації

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

введення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;

надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);

надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення завдань, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми школи здійснюється через три рівні освіти: початкова освіта тривалістю чотири роки; базова середня освіта тривалістю п'ять років; профільна середня освіта тривалістю два роки.

Розділ 2

Опис "моделі" випускника школи

Модель випускника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

випускник школи добре проінформована особистість;
прагне до самоосвіти та вдосконалення;
готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та завдання освітнього процесу школи

Цілі та завдання освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі громади, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом,

несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і завдань.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів підвищення кваліфікації;
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

Розділ 4

Освітня програма закладу та її обґрунтування

4.1. Освітня програма початкової освіти

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення які будуть подані в рамках навчальних планів.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1—2 і 3—4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) **здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтва) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати

власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Компетентності здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями, які забезпечують формування всіх ключових компетентностей.

4.1.1. Освітня програма 1- 4 класів Микулинецького ОЗЗСО I–III ступенів

Тип навчального закладу – Ліцей з початковою школою та гімназією.

Кількість початкових класів у закладі – 8.

Кількість учнів –150.

Мова навчання – українська.

Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Освітню програму для 1-4 класів Микулинецького ОЗЗСО I–III ступенів Микулинецької селищної ради, Тернопільського району, Тернопільської області розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-4 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів всіх **ключових компетентностей**. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати

ризика, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);
- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- технологічна – формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна – формування інформаційно – комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна – формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Мовно-літературна освітня галузь в 1 класі реалізується через інтегрований курс «Навчання грамоти», в 2,3,4 класах через навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Математична освітня галузь реалізується через предмет «Математика».

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича, реалізується через інтегрований предмет «Я досліджую світ».

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології».

Інформатична - через предмет «Інформатика», починаючи з 2 класу.

Мистецька галузь - через окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво» по 1 годині.

Фізкультурна галузь реалізується через предмет «Фізична культура».

Програмою визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей, передбачених стандартами початкової освіти. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з

розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Освітня програма Микулинецького ОЗЗСО I –III ступенів для учнів 1-4 класів охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на індивідуальні заняття та консультації, що допоможуть учням, які не в повній мірі засвоїли навчальний матеріал на уроці, наздогнати у вивченні програмового матеріалу своїх однокласників, зацікавити їх навчальним матеріалом, надихнути віру в можливість успіху. Виділено 1 годину на індивідуальні консультації та групові заняття у всіх класах Микулинецького ОЗЗСО I-III ступенів.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для досягнення очікуваних результатів навчання, окреслених в межах кожної галузі, рекомендовано використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 вересня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. П. 1 ст. 13 ЗУ "Про освіту" гарантує право особи здобувати початкову та базову середню освіту у державному або комунальному закладі освіти (його філії), за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця особа. Але також гарантується, що це не обмежує право особи обрати інший заклад освіти.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності I ступеня.

Кваліфікаційний рівень педагогічних працівників Микулинецького ОЗЗСО I-III ступенів, які викладають у 1-4-х класах:

Всього педагогів	кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст»	педагогічне звання «старший учитель»
15	8	2	4	1(11 т.р.)	3

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів передбачає наявність:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- навчально-методичних комплексів з окремих галузей;
- демонстраційних, роздаткових та дидактичних матеріалів;
- методичних посібників для вчителів;
- фахових періодичних видань;
- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 1-4 класів.

Усі кабінети початкової школи оформлені згідно з їх призначенням, забезпечені меблями та інформаційно – комунікаційними засобами навчання (телевізорами, комп'ютерами), підручниками, навчальними та методичними посібниками. Навчально – методичне забезпечення кабінетів відповідає вимогам. Впроваджуючи в освітньому процесі інформаційно – комунікаційні технології, педагогічний колектив початкової школи створює умови для саморозвитку, самореалізації, самовизначення учнів. Для цього використовуються кабінети інформатики та персональні комп'ютери у кабінетах.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється відповідно до Наказу МОН України №813 від 13.07.2021 р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти». Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів

навчання у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – також вербальною оцінкою відповідно до рішення педради №1 від 31.08. 2023 р.

Орієнтована рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання і покликана допомогти формувати оцінювальні судження та визначати рівень результату навчання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого – співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання вчителям рекомендовано дотримуватись алгоритму діяльності під час його організації:

1. формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
2. визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
3. формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
4. створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
5. коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Освітня програма початкової загальної освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради та затверджується наказом директора.

4.2. Освітня програма базової середньої освіти 7-9 класи

Тип навчального закладу – Ліцей з початковою школою та гімназією.

Кількість класів у закладі – 6.

Кількість учнів – 145.

Мова навчання – українська.

Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем. Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою.

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Освітню програму Микулинецького ОЗЗСО I–III ступенів укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтвознавство

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальному плані реалізується через окремі предмети "Українська мова", "Українська література", "Іноземна мова (англійська та німецька)", «Зарубіжна література».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» в 7 класах та «Мистецтво» у 8-9 класах.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Освітня галузь «Технології» в 8 – 9-х класах реалізується через предмет «Трудове навчання».

Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів. Варіативна складова використана на:

- збільшення кількості годин на вивчення предметів інваріантної складової, які використовуються на вивчення тем передбачених навчальною програмою академічного рівня;
- запровадження курсів за вибором.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових. З метою поглибленого вивчення української мови та для забезпечення загальноосвітнього розвитку учнів, їхньої загальної мовленнєвої культури, для збереження високого рівня мовного спілкування школярів введено в інваріантну частину навчального плану додаткові години української мови у 8-Б та 9-Б класах 2 год. в тиждень, 7-х класах – по 0,5 год. в тиждень. Для кращого засвоєння учнями знань про речовини й хімічні закони в 7-х класах додано до інваріантної складової 0,5 год. з варіативної складової. У 8-А класі введено поглиблене вивчення математики (додано 2 год математики) для забезпечення рівня підготовки учнів з математики, необхідного для успішної самореалізації особистості у динамічному соціальному середовищі, для подальшого вибору й успішного опанування професією, яка потребує високого рівня математичних знань. З метою поглибленого вивчення історії України у 9-А класі додано 2 год. Для розвитку творчих здібностей учнів, індивідуалізації їх навчання з урахуванням інтересів і нахилів введено курс за вибором «Креслення» у 8-А та 8-Б класах (1 год. в тиждень). Програма курсу має на меті сформувати в учнів ставлення до креслення як до одного з головних і необхідних засобів спілкування людей у їхній практичній діяльності, навчити свідомо читати креслення та схеми, самостійно виконувати графічні документи для виготовлення предметів трудової навчальної діяльності.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні

		<p>термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних</p>

		<p>задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися</p>

		<p>впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні</p>

		<p>продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Кваліфікаційний рівень педагогів, які викладають в школі II ступеня:

Всього	кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст»	педагогічне звання «старший учитель»	педагогічне звання «учитель-методист»
--------	---	--	--	---------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------

31	23	3	2	3	12	3
----	----	---	---	---	----	---

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності 7-9, 10-11 класів

включає навчальні кабінети для учнів школи II ступеню з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказах МОН України.

Матеріально – технічна база закладу дозволяє в повному обсязі виконувати вимоги програм поглибленого вивчення предметів навчального плану. Функціонують обладнані ІКТ кабінети фізики, біології, хімії, математики, географії, історії, 3 кабінети інформатики, спеціалізовані кабінети з предметів навчального плану.

Якість проведення навчальних занять у 7-9, 10-11 класах забезпечується, насамперед:

1) впровадженням діяльнісного та компетентісного підходів до організації освітнього процесу;

2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно-орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;

3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;

4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

Освітня програма базової середньої освіти Микулинецького ОЗЗСО I-III ступенів передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом та реалізується через навчальний план, який схвалюється на засіданні педагогічної ради школи та затверджується наказом директора.

4.3. Освітня програма повної загальної середньої освіти 10-11 класів

Микулинецького ОЗЗСО I –III ступенів

Тип навчального закладу – Ліцей з початковою школою та гімназією.

Кількість класів у закладі – 4.

Кількість учнів – 81.

Мова навчання – українська.

Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Освітня програма школи для 10 – 11 класів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та на виконання Закону України «Про освіту» та постанови

Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти». Освітня програма школи III ступеня, сформована на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН молоді та спорту України від 20.04.2018 р. № 408

- 10-А клас - обрано філологічний профіль: українська мова;
- 10-Б клас - обрано історичний профіль: історія України;
- 11-А клас - обрано історичний профіль: історія України;
- 11-Б клас – обрано філологічний профіль: українська мова.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Фізика і астрономія». У такому разі розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика» та «Технології»)

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято з урахуванням освітніх потреб учнів, регіональних особливостей, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази тощо.

Кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети. Залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, використано для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів з урахуванням потреб учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти окреслені у Державному стандарті, Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
-------	------------------------	------------

1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо);</p>

		<p>розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити</p>

		<p>правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики</p>

		<p>спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, години фізичної культури в 10,11 класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами МОН України від 01.03.2004 № 162, від 29.11.2005 № 682, від 07.05.2007 № 357.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується вивченням базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська, німецька)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика» та окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Вибірково-обов'язковими предметами визначені: «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

Курси за вибором є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Старші класи школи укомплектовані за напрямками диференціації. Шкільний освітній компонент для учнів 10-х та 11-го класів сформовано з інтересів, запитів учнів, побажань батьків із урахуванням реальних можливостей школи, наявності методичної бази та відповідних фахівців. Учні 11-Б класу продовжують вивчати українську мову на профільному рівні, учні 11-А класу – на профільному рівні історію України. В 10-Б класі введено профіль з історії України, в 10-А класі – профіль з української мови.

В 11-Б класі у зв'язку з вивченням української мови на профільному рівні та великим обсягом програмового матеріалу з математики виділено додаткові години на дані предмети - по 2 год. в тиждень на математику та 2,5 год. на українську мову. Учні 11-А класу продовжують вивчати історію України на профільному рівні та у зв'язку з великим обсягом програмового матеріалу з математики виділено додаткові години на математику - по 2 год. в тиждень.

У 10-А класі, учні якого вивчатимуть профіль української філології, збільшено години української мови –2+2 год. в тиждень, математики – 3+2 год. У 10-Б класі, в зв'язку із введенням профілю з історії України збільшено години на математику – 3+2 год. в тиждень. Продовжено вивчення другої іноземної мови (німецької) 1 год. в тиждень у 10-А, 10-Б та 11-А класах.

З метою підвищення рівня підготовки учнів до служби в ЗСУ, військово-патріотичного виховання у 10-11-х класах збільшено на викладання предмету «Захист України» 0,5 год. в тиждень.

Враховуючи потреби та інтереси учнів 11-х класів у варіативній складовій передбачено курс за вибором «Фінансова грамотність» - 1 год. в тиждень.

Кваліфікаційний рівень педагогів, які викладають в школі III ступеня:

Всього	кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»	кваліфікаційна категорія «спеціаліст»	педагогічне звання «старший учитель»	педагогічне звання «учитель-методист»
21	17	2	1	1	11	1

Розділ 5

Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 № 588), листа Міністерства освіти і науки України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх

навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9 – 384, «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675, Методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023/2024 навчальному році, що в листі МОН від 31.08.2023 № 1/13094-23, витягів з протоколів засідання психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створено 7 класів з інклюзивним навчанням, де навчаються 7 учнів з особливими освітніми потребами. Це 1-А,3-Б, 4-А, 5-Б, 7-Б, 9-А та 11-Б класи.

Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі створені умови для:

- забезпечення безперешкодного доступу до будівель та приміщень закладу дітей з ООП; забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання;
- облаштування кабінетів психологічного розвантаження, для проведення корекційно-розвиткових занять;
- забезпечення відповідними педагогічними кадрами
- створена ресурсна кімната.

Основним пріоритетом в умовах військових дій залишається безпека всіх учасників освітнього процесу, Міністерством розроблено чотири моделі організації освітнього процесу в залежності від місця перебування здобувачів освіти:

- учні, які перебувають на безпечній території України, можуть здобувати освіту заочною, дистанційною, сімейною, екстернатною формами навчання, або у змішаному форматі, що передбачає поєднання очного навчання та навчання з використанням дистанційних технологій;
- учні, які є внутрішньо переміщеними особами можуть здобувати освіту заочною (за новим місцем проживання), дистанційною (у закладах освіти за новим місцем проживання, або у закладі освіти, в якому навчалися раніше), сімейною (за попереднім або новим місцем проживання), екстернатною (за місцем фактичного перебування) формами навчання або у змішаному форматі, що передбачає поєднання очного навчання та навчання з використанням дистанційних технологій (за новим місцем проживання);
- учні, які перебувають за кордоном, мають можливість здобувати освіту заочною (у закладах освіти країни перебування або українських школах та класах з використанням технологій дистанційного навчання або екстернату (за дистанційною формою) з окремих предметів (українська мова та література, історія України, географія), дистанційною (у своєму закладі освіти або у будь-якій школі на безпечній території, екстернат у Міжнародній українській школі (МУШ) та навчання у недільній школі відповідного філіалу МУШ), сімейною (за рішенням батьків та отримання дозволу відповідного органу в країні, у якій перебуває дитина з обов'язковим прикріпленням до закладу освіти, який надає послуги екстернату або дистанційної приватної школи), екстернатною (у своїй школі, якщо заклад надає такі послуги, або у будь-якій школі на підконтрольній території України) формами;

- учні які знаходяться у зоні проведення активних бойових дій або на тимчасово окупованій території можуть здобувати освіту за дистанційною формою (у закладах освіти на підконтрольній території), екстернатною (у будь-якому закладі на безпечній території), сімейною формою (у закладах, розташованих на підконтрольній Україні території).

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Команда супроводу розробляє комплексну програму розвитку для кожної дитини з особливими освітніми потребами, що допомагає педагогічному колективу пристосувати середовище до потреб дитини.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент вчителя, психолог та інші) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму та за потреби індивідуальний навчальний план.

Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.

2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:

- її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;

- інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані психолого-медико-педагогічною консультацією). Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань.

Частиною ППР є *індивідуальний навчальний план* який затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік з метою коригування.

Протягом всього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби (практичним психологом, соціальним педагогом) закладу та педагогічними працівниками.

Практичний психолог школи надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Особливістю освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. В індивідуальному навчальному плані передбачається від двох до п'яти годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням висновку психолого-медико-педагогічної консультації та типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, а саме:

- корекція розвитку;
- розвиток мовлення;
- соціально-побутове орієнтування;

Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дітей з особливими освітніми потребами.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

Розділ 6

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Освітній процес в офлайн-режимі запроваджено в закладі освіти, відповідно до обладнаних укриттів для всіх учасників освітнього процесу, та за наявності паспорта безпеки. Кількість учасників освітнього процесу, які одночасно перебувають в закладі відповідає розрахунковій місткості споруд цивільного захисту. При організації освітнього процесу в очному або змішаному режимі забезпечено безумовне переривання освітнього процесу, що здійснюється в приміщенні закладу освіти, у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення. Створені умови для організованого переміщення учасників освітнього процесу до споруд цивільного захисту і забезпечено перебування в них до скасування тривоги, а після відбою тривоги повернутися до приміщення закладу освіти, організувавши освітній процес з урахуванням необхідного коригування. В укриттях наявна питна вода, санвузол, речі першої необхідності для дітей, матеріали, що можуть бути використані для психологічного розвантаження та розвитку дітей.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Розділ 7

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми. Система внутрішнього моніторингу якості освітніх послуг.

Введення в Україні сучасних технологій оцінювання школярів, проведення ЗНО та ДПА навчальних досягнень учнів, упровадження в життя ідеї стандартизації в освіті потребують широкого застосування моніторингових досліджень. Це дає можливість забезпечити кожного учня інформацією про стан його навчальної підготовки та допомогти йому в корегуванні цього стану

відповідно до його запитів і потреб. Моніторингові дослідження передбачають постійне спостереження за будь-яким навчальним процесом з метою виявлення його відповідності очікуваним результатам, визначення передумов для прийняття управлінських рішень і запровадження необхідних змін в освіті, спрямованих на підвищення її якості.

Напрями моніторингу якості освіти

Моніторинг умов функціонування освітньої системи:

- якість кадрового забезпечення;
- рівень навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення;
- рівень науково-методичної роботи;
- стан запровадження профільного навчання.

Моніторинг освітнього процесу:

- рівень викладання базових дисциплін;
- стан запровадження освітніх інновацій;
- рівень реалізації виховних систем.

Моніторинг результатів освітнього процесу:

- рівень навченості учнів з предметів інваріантної частини;
- рівень соціального, психічного, фізичного розвитку особистості;
- рівень вихованості учнів.

Очікувані результати:

- покращення якості надання освітніх послуг;
- підтримка обдарованої молоді;
- підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій;
- створення позитивного іміджу, конкурентоздатності школи.

У зв'язку з оновленням навчальних програм 1-4-х класів Міністерством освіти і науки України внесені зміни до орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Передусім вимоги до оцінювання розроблено з огляду на вікові особливості дітей — окремо для 1-х, 2-х, 3-х та 4-х класів.

Результати оцінювання навчальних досягнень учнів визначено як конфіденційну інформацію, доступну лише для дитини та її батьків (або осіб, які їх замінюють). Оцінювання в початковій школі ґрунтується на врахуванні рівня досягнень учня/учениці, а не ступеня його невдач.

Оцінювання — це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня/учениці в оволодінні змістом предмета відповідно до вимог чинних навчальних програм.

У 1-х та 2-х класах допустиме лише вербальне оцінювання. Оцінюючи вербально, можна використовувати як усні, так і письмові оцінні судження щодо навчальних досягнень учнів. При цьому оцінні судження формулюють так, аби охарактеризувати процес навчання учня та означити кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння знань і вмінь з навчальних предметів характеристику особистісного розвитку учня. Характеристика особистісного розвитку учнів відображає самостійність, відповідальність, комунікативність, уміння працювати в групі, ставлення до навчальної праці, рівень прикладених

зусиль, сформованість навчально-пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтирів та загальнонавчальних умінь тощо та здійснюється вербально під час поточного контролю.

Формувальне оцінювання учнів 1 та 2 класу

Орієнтирами для спостереження та оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи. При цьому особливості дитини можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів початкової освіти використовуються для:

організації постійного спостереження за навчальним поступом;
обговорення навчального поступу з батьками або особами, що їх замінюють;
формуального (поточного) та завершального (підсумкового) оцінювання.

Формувальне оцінювання передбачає відстеження особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей.

У процесі організації контрольної-оцінювальної діяльності необхідно враховувати **спостереження за навчальним поступом учнів**.

Формувальне оцінювання оцінює процес навчання учнів, а не результат.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний поступ учнів; формувати в дитини впевненість у собі, наголошуючи на її сильних сторонах, а не на помилках, діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів; запобігати побоюванням помилитися.

Водночас доцільно вчити дітей взаємооцінюванню, при цьому формувати вміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, давати поради щодо його покращення. Це активізує навчальну роботу, сприяє розвитку критичного мислення, формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій, зміцнює товарицькість та відчуття значимості кожного в колективі.

Формувальне оцінювання можна забезпечити використанням мовного портфоліо, основна суть якого полягає в тому, щоб показати все, на що здібні учні. Через твердження «Я знаю», «Я вмію» акцентуються навчальні досягнення учнів, розвивається здатність до самооцінювання, поступово збільшується відповідальність за власне навчання. (Техніки формуального оцінювання)

Інші компоненти формуального оцінювання такі як: конкретний аналіз допущених учнем помилок і труднощів, що постали перед ним та конкретні вказівки про те, як покращити досягнутий результат не є предметом розгляду у 1 класі, але стають актуальними на подальших навчальних етапах у початковій школі.

Завершальне (підсумкове) оцінювання за рік здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень учня/учениці.

Надзвичайно важливою складовою формувального оцінювання є форма повідомлення про нього учневі/ учениці та батькам (Свідоцтво досягнень).

Учителі, які викладають навчальні предмети у початковій школі дають характеристику предметних компетентностей учня за чотирирівневою системою. У 1-2 класах оцінювання має описовий характер як рівня навчання, старанності та соціальної поведінки, так і предметів та навчального процесу в цілому, але не результату.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів

1 клас - 2 клас:

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Підсумкова перевірка в 1 класі включає лише підсумкові контрольні роботи в кінці навчального року, жодних тематичних перевірок (контрольних робіт).

3-4 клас:

У третьому, четвертому класі застосовується формувальне і підсумкове оцінювання за рівнями навчальних досягнень. Формувальне оцінювання здійснюють з метою отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем. Формувальне оцінювання ґрунтується на критеріях, що визначаються вчителем з поступовим залученням до цього процесу учнів для кожного виду роботи та виду навчальної діяльності. Формувальне оцінювання здійснюється шляхом: постійного педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів та коментарів самого учня, інших учнів, учителя; застосування різних прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття, розуміння, застосування учнями навчального матеріалу; визначення динаміки нарощування якісних показників результатів навчання у поточній навчальній діяльності; поточного аналізу змістового накопичення учнівського портфоліо; самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; співбесід із батьками учнів задля врахування їх думки щодо особистісного розвитку та соціалізації тощо. Оцінювання особистих досягнень учня відбувається вербально відповідно до шкали оцінювання у свідоцтві досягнень: має значні успіхи; демонструє помітний прогрес; досягає результату з допомогою вчителя; потребує значної уваги і допомоги. Вербальні оцінки особистісних досягнень фіксуються двічі на рік у свідоцтві досягнень, зокрема у грудні та травні. Прогрес учня протягом року відслідковується за щоденниками педагогічних спостережень та учнівським портфоліо, результатами діагностичних робіт, що мають містити компетентісно орієнтовані завдання. Діагностувальні роботи можуть бути усними чи письмовими, у формі тестових завдань чи комбіновані, можуть передбачати практичну роботу тощо. Форму роботи, зміст завдань, спосіб зворотного зв'язку учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу. Обсяг діагностувальних робіт визначають з розрахунку прогнозованого часу на виконання окремих завдань учнями, з урахуванням їхньої готовності до виконання того чи іншого завдання. У 3, 4 класі тривалість виконання діагностувальної роботи не повинна перевищувати 35 хв (із 40 хв уроку 5 хв інструктаж, 35 хв – виконання роботи). Протягом навчального дня рекомендовано

проводити не більше 1 діагностувальної роботи. У 3, 4 класі до журналу записуються лише результати завершального (підсумкового) оцінювання за кожен семестр. У свідоцтві досягнень рівні сформованості вмінь, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року. Свідоцтво досягнень вкладається в особову справу учня.

Періодичність проведення моніторингу якості надання освітніх послуг

№	Вид моніторингу	Класи
1	Вербальне оцінювання	1-2
2	Моніторинг сформованості класного колективу, соціально-громадянських компетентностей учнів через психолого-педагогічну діагностику	2,5,10
3	Формувальне оцінювання	3-4
4	Аналіз ДПА, моніторинг адаптаційних процесів при переході з початкової школи в основну	4
5	Поточне, тематичне оцінювання	7-9
6	Моніторинг допрофільної підготовки	7
7	Аналіз ДПА, моніторинг готовності до профільного навчання	9
8	Тематично-залікова система	10-11
9	Адміністративна комплексна контрольна робота за відповідним профілем	10
10	Аналіз ЗНО, моніторинг навчальних досягнень учнів випускних класів	11

Аналіз досліджень навчальних досягнень учнів в рамках проекту «Обдарованість»

№		
1	Організація та планування роботи з обдарованими дітьми	Аналіз роботи з обдарованими учнями за минулий навчальний рік
		Аналіз навчальних планів і складання індивідуальних скоригованих навчальних планів
		Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення

		Оновлення банків даних про обдарованих учнів
2	Педагогічна діяльність з обдарованою молоддю	Організація диференційованого навчання на уроках
		Організація та проведення олімпіад, учнівських конкурсів і турнірів
		Індивідуальна робота з учнями
		Позаурочна й організаційно-виховна робота (гурткова робота, навчальні екскурсії, факультативи, виховні заходи)
3	Результати роботи з учнями щодо реалізації їхніх інтелектуальних можливостей та обдарованості	Рівень зацікавленості учнів навчальними предметами
		Рівень мотивації учнів до виступу в інтелектуальних змаганнях
		Рівень навчальних досягнень учнів
		Результати участі у Всеукраїнських олімпіадах з навчальних предметів
		Результати виступу учнів у турнірах, конкурсах, МАН
4	Моніторингові дослідження	Аналіз результативності роботи з обдарованими дітьми
		Здатність акумулювати та використовувати досвід діяльності колег
		Розгляд питання роботи з обдарованими дітьми на предметних МО
		Ефективність управлінських рішень щодо покращення роботи

Обов'язкові компоненти бази даних моніторингових досліджень

- загальні відомості про навчальний заклад (вересень)
- матеріально-технічна база школи (вересень)
- кадрове забезпечення школи (вересень)
- контингент учнів (вересень)
- результативність навчально-виховного процесу (грудень, травень, червень)
- виховна робота (березень)
- методична робота, вдосконалення професійної майстерності вчителя (березень)

- стан здоров'я дітей (вересень)
- охорона життя та безпека життєдіяльності (листопад, квітень)
- робота шкільної бібліотеки (жовтень)
- робота психологічної служби (грудень, травень)
- робота з батьками та громадськістю (вересень, грудень, травень)

Розділ 8

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника відповідно до Листа МОН України «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023-2024 навчальному році» від 09.08.2021 №1\9-404.

Розділ 9

Структура навчального року

Під час дії воєнного стану зупиняється дія положень частини третьої статті 10, що освітній процес у закладах загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року. Якщо 1 вересня припадає на вихідний день, навчальний рік розпочинається у перший за ним робочий день. Освітній процес у закладі організовується відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 №782 та триває з 1 вересня по 28 червня. Тривалість та структура навчального року визначається з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, інших форм організації освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу.

Навчальні заняття для учнів 1-11 класів організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 22 грудня 2023 року (15 тижнів - 76 днів)

II семестр – з 15 січня по 6 червня 2024 року (20 тижнів - 99 днів)

Впродовж навчального року для учнів 11 класів проводяться канікули:

- осінні - з 21 жовтня по 29 жовтня 2023 року (9 днів);

- зимові - з 23 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року (21 день);

- весняні - з 23 березня по 31 березня 2024 року (9 днів).

Вихідні дні: Школа працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя.

Режим роботи

1. Встановити режим роботи школи: 1-11 класи з 8.30 год. по 15.00 год.

2. Встановити тривалість уроків:

1 кл. - 35 хвилин

2-4 кл. - 40 хвилин

5-11 кл. – 45 хвилин

3.Встановити:

а) розклад дзвінків:

№ уроку	1 клас	2-4 класи	5-11 класи
1	8.30-9.05	8.30-9.10	8.30-9.15
2	9.25-10.00	9.25-10.05	9.25-10.10
3	10.25-11.00	10.25-11.05	10.25-11.10
4	11.25-12.00	11.25-12.05	11.25-12.10
5	12.25-13.00	12.25- 13.05	12.25-13.10
6		13.15- 13.55	13.20-14.05
			14.15-15.00

3. Встановити час проведення занять ГПД:

1-2 класи з 12.10 до 16.10,

3-4-ті класи з 13.15 до 16.15.

Робочий тиждень у школі розпочинається підняттям Державного прапора України та закінчується опусканням Державного прапора України.

У закладі освіти щоденно о 09:00 проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом.

Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – остання декада травня 2023 року; для 9-х класів – календарний тиждень після закінчення занять навчального року.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада школи.

Навчальні заняття проводяться відповідно до розкладу уроків, затвердженим директором школи.

При складанні навчального плану на 2023/2024 навчальний рік будуть деталізовані окремі розділи освітньої програми.

Розділ 10

Дистанційне навчання

- Освітній процес у Микулинецькому ОЗЗСО I – III ступенів, на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових

особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку учнів, їхніх освітніх потреб. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження воєнного стану в Україні здійснюється доступ до навчальних матеріалів, вибір загальноприйнятних та зручних платформ, а саме: Zoom, Viber (для зворотнього зв'язку індивідуальної роботи із здобувачами освіти), веб-сервіс «Google classroomі, програму Microsoft Teams, сайт школи т. п. Учителі закладу дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

- Згідно з Законом України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 р. № 8, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314 , наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 №955 «Про внесення змін до наказу міністерства освіти і науки України 12.01.2016 р. № 8», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.08.2019 №852/33823, листом Міністерства освіти і науки від 20.08.2019 № 1/9-525 385 та з метою охорони життя, поліпшення здоров'я дітей, створення рівного доступу до якісної освіти, на підставі заяви батьків для організації здобуття загальної середньої освіти за сімейною формою навчання в закладі запроваджено сімейну форму навчання.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

____**Зоряна ШАФРАНСЬКА**

31 серпня 2023

р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Микулинецького опорного закладу

загальної середньої освіти

I-III ступенів

Микулинецької селищної ради

на 2023/2024 навчальний рік

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
закладу
(протокол №1 від 31.08.2023 р.)
Голова педагогічної ради
_____ Зоряна ШАФРАНСЬКА

Додаток 1

наказ МОН України від
08.10.2019 р. № 1272

**Навчальний план для 1-2 класів
Микулинецького ОЗЗСО I-III ступенів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		1 клас	2 клас
Мовно-літературна	Українська мова	7	7
	Англійська мова	2	3
Математична	Математика	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1

Технологічна	Технології і дизайн	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Інформатична	Інформатика	-	1
Разом		22	24
Індивідуальні та групові заняття		1	1
Всього (без урахування поділу класів на групи)		23	25

Додаток 2
наказ МОН України від
08.10.2019 р. № 1273

**Навчальний план для 3-4 класів
Микулинецького ОЗЗСО І-ІІІ ступенів**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3 клас	4 клас
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
	Літературне читання	3,5	3,5
Іншомовна	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна,	Я досліджую світ	3	3

здоров'язбережувальна)			
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Технологічна	Технології і дизайн	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
Варіативний складник			
Індивідуальні консультації та групові заняття		1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження учня		23	23
Всього		26	26

Навчальний план для 5-6 класів Микулинецького ОЗЗСО І-ІІІ ступенів складено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України №235 від 19.02.2021 року.

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень	Всього (на тиждень 5 клас)	Всього (на рік 5 клас)	Кількість годин на тиждень	Всього (на тиждень 5 клас)	Всього (на рік 5 клас)
		5 клас			6 клас		
Мовно - літературна	Українська мова	4	11	385	4	11	385
	Українська література	2			2		
	Зарубіжна література	1.5			1,5		
	Іноземна мова (англ.)	3.5			3,5		
Математична	Математика	5	5	175	5	5	175
Природнича	Інтегрований курс	2	2	70	2	2	70

	«Пізнаємо природу»						
	Географія	-	-	-	2	2	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».	1	1	35	1	1	35
	Етика	0.5	0.5	17	0,5	0,5	17
Громадянська та історична	Інтегрований курс. «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти.5-6 класи»	1	1	35	-	-	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	-	-	2	2	70
Інформатична	Інформатика	1	1	35	1	1	35
Технологічна	Технології	2	2	70	2	2	70
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	35	1	1	35
	Музичне мистецтво	1	1	35	1	1	35
Фізична культура	Фізична культура	3	3	105	3	3	105
Додатковий час на вивчення другої іноземної мови		2	2	70	2	2	70
Разом (без фізичної культури+фізична культура)		27,5 (+3)	27,5 (+3)	962 (+105)	30,5 (+3)	30,5 (+3)	1067 (+105)
Додаткові години для вивчення освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	70	2	2	70
Гранично допустиме навантаження		28	28	980	31	31	1085
Всього (без фізичної культури+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		27,5 (+3)	27,5 (+3)	27,5 (+3)	30,5 (+3)	30,5 (+3)	30,5 (+3)

Додаток 4, таблиця 10,
наказ МОН України
від 20.04.2018р. №405

**Навчальний план для 7-А, 7-Б класів
Микулинецької опорної загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		7-А	7-Б
Мови і літератури	Українська мова	2,5+ 0,5	2,5+ 0,5
	Українська література	2	2
	Англійська мова	2	2
	Німецька мова	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	-

Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
	Мистецтво	-	-
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	1,5+0,5	1,5+0,5
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		30+3	30+3
Основи християнської етики		-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32
Всього		33	33

Додаток 6, таблиця 10,
наказ МОН України
від 20.04.2018р. №405

**Навчальний план для 8-А та 8-Б класів
Микулинецької опорної загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А (погл. вивч. математики)	8-Б (погл. вивч. української мови)
Мови і літератури	Українська мова	2	2+2
	Українська література	2	2
	Англійська мова	2	2
	Німецька мова	1	1
	Зарубіжна література	2	2

Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2+1	2
	Геометрія	2+1	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		30,5+3	30,5+3
Варіативний складник	Креслення (курс за вибором)	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		34,5	34,5

Додаток 6, таблиця 10,
наказ МОН України
від 20.04.2018р. №405

**Навчальний план для 9-А та 9-Б класів
Микулинецької опорної загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
		9-А (погл. вивч. Історії України)	9-Б (погл. вивч. української мови)
Мови і літератури	Українська мова	2	2+2

	Українська література	2	2
	Англійська мова	2	2
	Німецька мова	1	1
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5+2	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		32+3	32+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		35	35

Додаток 8,
Таблиці 2,3,
наказ МОН України
від 20.04.2018р. №408
(у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493
зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464)

**Навчальний план для 10-А, 10-Б, 11-А, 11-Б класів
Микулинецької опорної загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	10-Б (історія України)	10-А (українсь ка мова)	11-А (історія України)	11-Б (українсь ка мова)
Базові предмети	27	27	26	26
Українська мова	2	4	2	4+0,5
Українська література	2	2	2	2

Зарубіжна література	1	1	1	1
Англійська мова	2	2	2	2
Німецька мова	1	1	1	-
Історія України	3	1,5	3	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	-	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+2	3+2	3+2	3+2
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1	1
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Хімія	1,5	1,5	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3	3	3
Інформатика	2	2	1	1
Технології	1	1	2	2
Разом	35	35,5	34	34
Фінансова грамотність	-	-	1	1
Разом	35	35,5	35	35
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38	38

Директор

Зоряна ШАФРАНСЬКА